

SİVAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

KASIM 2025 İSTATİSTİKLERİ

İÇİNDEKİLER

1. SGK & İŞKUR
2. Dış Ticaret
3. İhracat
4. Turizm
 - 4.1 Uçuşlar
 - 4.2 Hızlı Tren
5. Oda Verileri
6. Organize Sanayi Bölgeleri

SGK & İŞKUR

SGK	2025/01	2025/2	2025/3	2025/4	2025/5	2025/6	2025/7	2025/8	2025/9	2025/10	2025/11
Aktif Çalışan Sayısı (4A/4B/4C)	148.373	147.165	149.850	154.354	156.676	157.558	164.114	158.636	164.696	163.502	
İşyeri Sayısı	11.419	11.280	11.299	11.452	11.615	11.740	11.880	12.054	12.276	12.313	

2025 Ocak-Kasım Dönemi İşe Yerleřtirmeler															
	Genel Toplam			Kadın			Genç (15-24)			Engelli			Yüksek Öğrenim Mezunu		
	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam
SİVAS	6.045	28	6.073	1.710	4	1.714	1.698	2	1.700	172	5	177	1.105	7	1.112

DIŞ TİCARET

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Kasım	2024	238 371		311 792		- 73 421		76,5
	2025	247 023	3,6	329 698	5,7	- 82 674	12,6	74,9
Kasım	2024	22 237		29 745		- 7 508		74,8
	2025	22 536	1,3	30 518	2,6	- 7 982	6,3	73,8

2025 yılı Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %1,3 artarak 22 milyar 536 milyon dolar,
- İthalat, % 2,6 artarak 30 milyar 518 milyon dolar,

2025 yılı Ocak- Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, % 3,6 artarak 247 milyar 23 milyon dolar,
- İthalat, % 5,7 artarak 329 milyar 698 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Sivas İli Dış Ticaret-2025

	Ocak		Şubat		Mart		Nisan		Mayıs		Haziran	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	515	2.317	312	1.043	244	3.931	521	1.946	296	1.642	489	4.262
İllere Göre	7.593	5.500	8.079	6.613	8.097	8.704	8.451	5.826	18.003	28.693	12.500	6.794
Faaliyet İline Göre	23.293	-	23.077	-	26.544	-	27.968	-	40.803	-	30.955	-
	Temmuz		Ağustos		Eylül		Ekim		Kasım		Aralık	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	617	3.272	876	4.421	380	3.028	398	2.830	354	2.071		
İllere Göre	8.073	9.026	9.014	6.116	10.794	23.218	14.000	30.459	20.808	7.712		
Faaliyet İline Göre	23.650	-	23.369	-	24.289	-	27.568	-	36.523	-		

Sivas İli Dış Ticaret-Kasım 2025

GÜMRÜKLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Doğrudan Sivas gümrüğü üzerinden yapılan işlemler)

Kasım ayında gümrüklere göre gerçekleşen dış ticaret verileri, Sivas'ta doğrudan gümrük kapıları üzerinden yürütülen ihracat ve ithalat işlemlerinin yıl genelindeki sınırlı fakat istikrarlı yapısını sürdürdüğünü göstermektedir. Gümrükler bazında gerçekleşen ihracat tutarı, ilin dış ticaret hacmi içerisinde görece düşük paya sahip olmaya devam etmektedir. Bu görünüm, Sivas merkezli firmaların dış ticaret işlemlerinin önemli bir bölümünü diğer illerde bulunan gümrük müdürlükleri aracılığıyla gerçekleştirdiğini teyit etmektedir.

Kasım ayı itibarıyla gümrüklere göre ithalat tarafında da benzer bir yapı izlenmekte; doğrudan Sivas gümrüğü üzerinden yapılan işlemler, ilin toplam dış ticaret hacmi içerisinde sınırlı düzeyde kalmaktadır. Bu durum, ilin fiili üretim ve ticaret kapasitesi ile gümrük işlem hacmi arasındaki farkın sürdüğünü göstermektedir. Mevcut yapı, Sivas'ta gümrük altyapısının dış ticarete henüz yeterince etkin kullanılmadığına işaret etmektedir.

İLLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Sivas merkezli firmaların yaptığı ihracat/ithalat—gerçek ekonomik faaliyet göstergesi)

Kasım ayında illere göre dış ticaret verileri incelendiğinde, Sivas merkezli firmaların ihracat ve ithalat performansının, ilin dış ticaret kapasitesini esas olarak bu başlık altında yansıttığı görülmektedir. Bu kalemde oluşan dış ticaret hacmi, gümrüklere göre verilerin oldukça üzerinde seyretmekte; Sivas firmalarının ticari merkez olarak il dışındaki gümrükleri yoğun şekilde kullandığını ortaya koymaktadır.

Kasım ayı verileri, yılın önceki aylarıyla uyumlu biçimde, Sivas merkezli firmaların dış pazarlara erişim kabiliyetini koruduğunu ve dış ticaret faaliyetlerinin süreklilik arz ettiğini göstermektedir. İllere göre ihracat rakamları, ilin ticaret yapısında aracı ve dağıtım fonksiyonlarının önemli bir yer tuttuğunu; ithalat tarafındaki hareketlilik ise üretim süreçlerinde dış girdiye olan ihtiyacın sürdüğünü göstermektedir.

Bu başlık altında oluşan tablo, Sivas ekonomisinde dış ticaret hacminin esas belirleyicisinin firma merkezleri olduğunu; gümrük altyapısından ziyade ticari organizasyon yapısının öne çıktığını teyit etmektedir.

FAALİYET İLINE GÖRE İHRACAT

(Sivas'ta gerçekten üretim yapan firmaların ihracatı)

Faaliyet iline göre ihracat verileri, Kasım ayında Sivas'ta fiilen üretim yapan firmaların ihracat performansını yansıtmaktadır. Bu başlık altında oluşan ihracat tutarı, illere göre ihracatın altında seyretmekte; ilin dış ticaret yapısında üretim kaynaklı ihracat ile ticaret/organizasyon kaynaklı ihracat arasında belirgin bir fark bulunduğunu göstermektedir.

Kasım ayı itibarıyla faaliyet iline göre ihracatın devam ediyor olması, Sivas'ta üretim temelli dış ticaret kapasitesinin korunduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, bu kalemin toplam dış ticaret içindeki payı, ilin ihracat yapısında üretim odaklı ihracatın güçlendirilmesine yönelik potansiyelin bulunduğu işaret etmektedir.

Bu görünüm, Sivas ekonomisinde sanayi üretimine dayalı ihracatın artırılmasının; katma değerli üretim, organize sanayi bölgeleri ve sektörel kümelenme politikaları açısından kritik önemde olduğunu ortaya koymaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME (OCAK-KASIM 2025)

Kasım 2025 dış ticaret verileri, Sivas'ta dış ticaret hacminin ağırlıklı olarak firma merkezleri üzerinden şekillendiğini; doğrudan gümrük işlemleri ile faaliyet iline göre ihracatın ise görece sınırlı kaldığını göstermektedir. Bu yapı, ilin dış ticarete güçlü bir ticari organizasyon kapasitesine sahip olduğunu, ancak gümrük altyapısı ve üretim temelli ihracat boyutunda gelişim alanı bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Kasım ayı itibarıyla ortaya çıkan tablo, Sivas'ın dış ticaretteki konumunun yalnızca işlem hacmiyle değil, üretim yapısının güçlendirilmesi ve lojistik altyapısının etkin kullanımıyla desteklenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect. The shapes are concentrated on the left and right sides of the frame, leaving a central white area.

iHRACAT

30.11.2025 TARİHİ İTİBARIYLA SEKTÖREL BAZDA AYLIK İHRACAT KAYIT RAKAMLARI(1000 \$)-TÜRKİYE

SEKTÖR	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	TOPLAM
I. TARIM	3.007.758	2.950.970	3.118.885	2.770.101	3.104.567	2.548.392	2.903.651	2.727.166	2.932.206	3.302.782	3.290.836	29.325.111
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.114.963	2.069.955	2.142.217	1.861.154	2.047.180	1.646.795	1.842.439	1.731.677	1.897.339	2.188.202	2.250.107	19.505.074
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.025.401	1.063.586	1.107.076	956.264	1.056.343	865.506	1.020.077	969.383	999.794	1.093.928	1.038.103	10.134.891
Yaş Meyve ve Sebze	352.915	319.009	298.244	235.547	282.675	202.683	121.380	177.337	240.351	334.816	519.023	2.564.842
Meyve Sebze Mamulleri	210.205	198.847	224.478	197.685	219.953	186.669	229.385	210.361	226.755	232.362	212.376	2.134.181
Kuru Meyve ve Mamulleri	163.630	145.190	161.281	133.383	141.417	105.399	136.280	112.218	125.029	191.840	162.786	1.413.559
Fındık ve Mamulleri	207.287	216.410	217.213	209.250	186.874	140.619	165.510	124.786	146.576	205.097	197.359	1.813.831
Zeytin ve Zeytinyağı	51.263	41.097	52.771	36.881	46.390	38.067	46.828	32.591	36.167	35.508	35.989	417.111
Tütün	85.914	66.420	62.661	77.199	99.877	99.760	113.529	95.600	112.510	82.104	72.729	892.807
Süs Bitkileri ve Mamulleri	18.348	19.395	18.493	14.945	13.651	8.091	9.449	9.402	10.157	12.547	11.742	133.852
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	382.140	368.350	3.238.873
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	382.140	368.350	3.238.873
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	732.440	672.379	6.581.163
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	732.440	672.379	6.581.163
II. SANAYİ	14.945.888	14.671.475	16.483.962	14.833.422	17.888.024	14.618.011	18.155.333	15.382.156	16.220.105	17.091.596	15.821.420	160.196.384
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.180.784	1.116.081	1.213.209	1.072.243	1.210.675	948.401	1.140.825	1.121.003	1.180.014	1.257.334	1.094.375	11.434.859
Tekstil ve Hammaddeleri	825.390	756.167	838.282	770.389	852.577	692.300	776.895	751.386	787.276	840.857	743.045	7.887.219
Deri ve Deri Mamulleri	126.181	132.256	140.708	102.719	124.107	90.520	132.737	137.420	128.988	129.964	100.445	1.244.772
Halı	229.213	227.659	234.220	199.136	233.990	165.581	231.193	232.197	263.750	286.513	250.886	2.302.868
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	2.645.208	2.367.197	26.958.084
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	2.645.208	2.367.197	26.958.084
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.213.683	11.068.090	12.545.645	11.148.754	13.889.358	11.055.768	13.583.729	11.638.462	12.539.430	13.189.055	12.359.848	121.803.441
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.409.434	1.355.121	1.414.271	1.226.206	1.515.433	1.197.515	1.583.932	1.525.708	1.490.561	1.512.144	1.290.599	14.219.509
Otomotiv Endüstrisi	2.996.573	2.976.705	3.514.370	3.142.153	3.942.741	3.405.540	3.836.090	2.732.652	3.660.742	3.815.606	3.751.656	34.019.131
Gemi, Yat ve Hizmetleri	82.415	158.784	86.356	129.783	367.052	84.068	262.653	81.744	230.420	304.891	164.254	1.788.143
Elektrik ve Elektronik	1.223.825	1.293.016	1.477.750	1.379.377	1.673.469	1.275.332	1.565.104	1.492.102	1.516.734	1.643.927	1.479.757	14.529.212
Makine ve Aksamları	790.493	807.944	915.356	853.554	1.005.620	798.677	986.373	964.275	942.512	1.069.012	982.096	9.130.889
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.010.202	1.020.063	1.134.581	1.080.159	1.234.878	968.351	1.187.841	1.099.676	1.132.518	1.219.287	1.049.054	11.084.846
Çelik	1.245.933	1.232.263	1.539.488	1.299.208	1.496.969	1.428.230	1.355.817	1.386.471	1.497.336	1.294.001	1.319.263	13.735.173
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	317.208	320.265	375.154	387.224	413.702	365.543	427.774	364.158	383.280	402.003	361.707	3.753.487
Mücevher	1.163.501	878.032	566.704	503.274	840.831	381.003	739.670	587.687	503.326	553.967	601.266	6.728.371
Savunma ve Havacılık Sanayii	385.111	435.240	883.990	538.177	741.066	619.564	981.434	833.909	574.219	707.567	746.476	6.700.419
İklimlendirme Sanayii	588.988	590.657	637.623	609.640	657.598	531.945	657.040	570.079	607.783	666.649	613.721	6.114.263
III. MADENCİLİK	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	533.047	5.092.128
A. MADENCİLİK ÜRÜNLERİ	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	533.047	5.092.128
Madencilik Ürünleri	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	533.047	5.092.128
TOPLAM	18.410.443	18.040.412	20.095.671	18.078.032	21.524.331	17.657.280	21.630.527	18.633.170	19.704.968	20.978.189	19.645.303	194.613.623

GENEL SEKTÖREL DEĞERLENDİRME (Türkiye - Ocak/Kasım 2025)

30 Kasım 2025 itibarıyla Türkiye'nin sektörel ihracat yapısı, yıl boyunca olduğu gibi Kasım ayında da sanayi ağırlıklı karakterini sürdürmüştür. Tarım ve madencilik sektörleri ihracata destekleyici rol oynarken, toplam ihracat hacminin belirleyici unsuru sanayi sektörü olmuştur.

Kasım ayında toplam ihracat yaklaşık 19,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiş; yılın son çeyreğine girilirken ihracatta istikrarlı ve dengeli bir seyir korunmuştur.

I. TARIM SEKTÖRÜ

Kasım 2025 itibarıyla tarım sektörü ihracatı yaklaşık 3,29 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Tarım sektörü, toplam ihracat içerisinde sınırlı fakat süreklilik arz eden bir paya sahiptir.

Alt kalemlerde:

- Bitkisel ürünler, tarım ihracatının ana gövdesini oluşturmaktadır.
- Hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar, tarım ihracatının temel sürükleyici grubudur.
- Yaş meyve ve sebze ile meyve-sebze mamulleri, ihracata düzenli katkı sağlamaktadır.
- Fındık ve mamulleri, kuru meyve ve zeytin-zeytinyağı, katma değeri yüksek alt gruplar arasında yer almakla birlikte toplam tarım ihracatı içinde sınırlı paya sahiptir.
- Hayvansal ürünler, hacim olarak düşük kalmakla birlikte istikrarlı bir görünüm sergilemiştir.

Kasım ayında tarım ihracatı, mevsimsel etkiler nedeniyle sınırlı dalgalanma göstermiş; genel görünüm itibarıyla durağan ve öngörülebilir bir yapı korunmuştur.

Değerlendirme:

Tarım sektörü, Türkiye ihracatında destekleyici rolünü sürdürmektedir. Ancak Kasım verileri, tarım ihracatının büyük ölçüde ham ve düşük işlenmiş ürünlere dayalı olduğunu; işlenmiş ve markalı tarım ürünlerinin payının hâlen sınırlı kaldığını göstermektedir.

II. SANAYİ SEKTÖRÜ

Kasım 2025'te sanayi sektörü yaklaşık 15,82 milyar ABD doları ihracatla, Türkiye ihracatının açık ara lokomotifi olmuştur.

Öne çıkan alt sektörler:

- Sanayi mamulleri, ihracatın ana gövdesini oluşturmuştur.
- Makine ve aksamaları, demir-çelik ve demir dışı metaller, yüksek hacimli ihracat performansını sürdürmüştür.
- Kimyevi maddeler ve mamulleri, sanayi ihracatının istikrar unsurlarından biri olmuştur.
- Hazır giyim ve konfeksiyon, küresel talep koşullarına rağmen ihracata katkı sağlamaya devam etmiştir.
- Savunma ve havacılık sanayii ile iklimlendirme sanayii, ihracatın çeşitlenmesine katkı veren stratejik alanlar olarak öne çıkmıştır.

Kasım ayında sanayi ihracatının yüksek seviyesini koruması, Türkiye ihracatının üretim kapasitesi, sanayi altyapısı ve pazar çeşitliliği sayesinde mevsimsellikten görece bağımsız bir yapı kazandığını göstermektedir.

Değerlendirme:

Sanayi sektörü, Kasım ayında da Türkiye ihracatının ana taşıyıcısı olmuştur. Ürün çeşitliliği ve metal-makine ağırlıklı yapı, Türkiye'nin ihracatta imalat sanayine dayalı büyüme modelini sürdürdüğünü ortaya koymaktadır.

III. MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Kasım 2025 itibarıyla madencilik sektörü ihracatı yaklaşık 533 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Madencilik sektörü:

- Toplam ihracat içinde düşük paya sahip,
- Ancak aylık bazda istikrarlı bir katkı sunan bir yapı sergilemektedir.

İhracatın önemli kısmı ham ve yarı işlenmiş maden ürünlerinden oluşmaktadır. İşlenmiş ve ileri teknoloji maden ürünlerinin toplam içindeki payı sınırlı kalmaktadır.

Değerlendirme:

Madencilik sektörü Kasım ayında da ihracatta destekleyici ancak ikincil rolünü sürdürmüştür. Sektörün ihracat katkısının artırılması, ileri işleme, zenginleştirme ve nihai ürün üretimi kapasitesinin güçlendirilmesine bağlıdır.

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Kasım 2025 itibarıyla Türkiye'nin sektörel ihracat yapısı:

- Sanayi ağırlıklı,
- Tarımda düşük katma değer baskın,
- Madencilikte sınırlı fakat istikrarlı bir görünüm arz etmektedir.

Sanayi sektörü ihracatın ana sürükleyicisi olurken, tarım ve madencilik sektörleri ihracatın çeşitlenmesine ve dengelenmesine katkı sunmaktadır.

Sivas İli Sektörel İhracat Listesi

31.12.2025 İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

SEKTÖR	1 - 31 ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
Çelik	278,17	1.070,91	%285,0	3.336,72	5.830,10	%74,7
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	4,95	65,68	%1225,9	193,54	311,73	%61,1
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.807,16	891,82	-%50,7	10.874,96	14.307,07	%31,6
Deri ve Deri Mamulleri	2,60	2,40	-%7,9	25,58	15,87	-%38,0
Elektrik ve Elektronik	90,52	37,56	-%58,5	998,86	645,03	-%35,4
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00		3,76	2,16	-%42,6
Gemi, Yat ve Hizmetleri	0,00	0,00		0,19	3,03	%1509,2
Halı	15,49	0,00	-%100,0	97,15	90,11	-%7,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4,71	11,75	%149,3	309,19	309,43	%0,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	594,58	490,28	-%17,5	2.332,97	2.562,79	%9,9
İklimlendirme Sanayii	331,30	702,27	%112,0	5.603,28	8.114,27	%44,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	339,65	1.165,87	%243,3	4.738,94	5.942,72	%25,4
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,00	0,00		15,98	2,24	-%86,0
Madencilik Ürünleri	1.029,89	1.803,10	%75,1	15.207,23	18.042,07	%18,6
Makine ve Aksamları	1.944,80	1.421,19	-%26,9	25.805,14	22.707,61	-%12,0
Meyve Sebze Mamulleri	153,66	20,92	-%86,4	1.292,66	1.812,02	%40,2
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	429,39	265,75	-%38,1	5.184,94	4.703,47	-%9,3
Mücevher	0,00	162,23		0,00	567,73	
Otomotiv Endüstrisi	132,20	8,51	-%93,6	1.891,92	2.588,58	%36,8
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	203,46	1.122,65	%451,8	2.535,26	6.281,63	%147,8
Tekstil ve Hammaddeleri	10,76	0,00	-%100,0	55,96	83,32	%48,9
Yaş Meyve ve Sebze	111,59	0,00	-%100,0	639,28	93,13	-%85,4
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	1,23		94,62	7,95	-%91,6
TOPLAM	7.484,89	9.244,12	%23,5	81.913,51	96.023,75	%17,2

TİM'in verilere göre Sivas'ın **Ekim** ayındaki

I. SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi sektörü, 2025 yılının Ekim ayı itibarıyla Sivas ihracatının **ana taşıyıcı unsuru** olmaya devam etmektedir. Özellikle metal, makine, otomotiv bağlantılı sektörler toplam ihracat artışının temel kaynağını oluşturmuştur.

Güçlü Sektörler

Demir ve Demir Dışı Metaller

Ocak-Ekim döneminde %71,1 artış göstermiştir.

Bu artış, Sivas'ın metal işleme ve yarı mamul üretiminde **Türkiye genelindeki sanayi zincirine daha güçlü entegre olduğunu** göstermektedir.

Çelik

Aylık bazda %10,2, Ocak-Ekim döneminde %57,3 artış.

İnşaat, makine ve savunma sanayiine dönük üretimle **istikrarlı bir büyüme sergilemiştir**.

Otomotiv Endüstrisi

Aylık bazda %100,6, Ocak-Ekim döneminde %55,6 artış.

Sivas'ın tedarikçi rolünün güçlendiğini, yan sanayi kapasitesinin arttığını göstermektedir.

Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller

Ocak-Ekim döneminde %104,6 artış.

Gıda güvenliği ve işlenmiş ürün ihracatında **yüksek ivmeli büyüme** dikkat çekmektedir.

Zayıflama Gösteren Sanayi Alanları

Makine ve Aksamları

Ocak-Ekim döneminde %14 düşüş.

Yatırım mallarına yönelik talebin sınırlanması bu gerilemede etkili olmuştur.

Kimyevi Maddeler ve Mamulleri

%4,1 düşüş.

Rekabetçi pazarlarda maliyet baskısı öne çıkmaktadır.

II. TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

Tarım ve gıda sektörü Ekim ayı itibarıyla **dalgalı fakat genel olarak sınırlı büyüme** eğilimi sergilemiştir.

Güçlü Alanlar

Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri

Aylık bazda %177,5 artış, Ocak-Ekim döneminde %5,9 artış.

Hasat döneminin etkisiyle **mevsimsel bir sıçrama** yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon

Aylık %2.726 gibi çok yüksek artış, yıllık bazda %43,5 büyüme.

Düşük baz etkisiyle birlikte, **ihracat kanallarının yeniden aktive olduğu** görülmektedir.

Zayıf ve Düşüş Gösteren Alanlar

Yaş Meyve ve Sebze / Kuru Meyve ve Mamulleri

Ekim ayında ihracat yapılmamıştır.

Lojistik, raf ömrü ve pazarlama kısıtları devam etmektedir.

Zeytin ve Zeytinyağı

Hem aylık hem yıllık bazda %100 düşüş.

Sivas'ın bu alanda **sürdürülebilir ihracat altyapısına sahip olmadığını** göstermektedir.

III. MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Madencilik Ürünleri

- Aylık bazda %7,9 artış, Ocak-Ekim döneminde %8,4 artış.
- Artış sınırlı olmakla birlikte istikrarlı bir seyir izlemektedir.

Madencilik sektörü Sivas için hâlen potansiyel barındıran ancak yeterince katma değer üretemeyen bir alan görünümündedir.

IV. DÜŞÜŞ GÖSTEREN SEKTÖRLER (RİSK ALANLARI)

- Elektrik ve Elektronik → yıllık %40,4 düşüş
- Deri ve Deri Mamulleri → yıllık %64,6 düşüş
- Tekstil ve Hammaddeleri → yıllık %57,7 düşüş
- Halı → %15,9 düşüş

Bu sektörlerdeki gerileme;

- Küçük ölçekli üretim,
- Yüksek maliyetler,
- Yoğun rekabet

nedeniyle Sivas'ın Türkiye geneline kıyasla dezavantajlı konumda olduğunu göstermektedir.

V. SİVAS'IN TÜRKİYE GENELİNE GÖRE KONUMU

- Sivas, yüksek hacimli değil; seçili sektörlerde hızlı büyüyen bir ihracat profiline sahiptir.
- Metal, çelik, otomotiv yan sanayi ve hayvansal ürünler alanlarında Türkiye ortalamasının üzerinde büyüme oranları yakalanmıştır.
- Buna karşın tekstil, deri, elektronik gibi emek yoğun sektörlerde Türkiye genelindeki merkezlere kıyasla zayıf kalmaktadır.
- İhracatın önemli bir kısmı kanuni merkezi başka illerde olan firmalar üzerinden gerçekleştiği için Sivas'ın gerçek üretim katkısı istatistiklere tam yansımamaktadır.

VI. GENEL SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ekim 2025 itibarıyla Sivas ihracatı;

- Sanayi ağırlıklı,
- Metal-otomotiv-çelik ekseninde güçlenen,
- Tarımda mevsimsel dalgalanmalara açık,
- Emek yoğun sektörlerde ise rekabet gücü sınırlı bir yapı sergilemektedir.

Sivas'ın ihracat stratejisinde;

- Sanayi odaklı kümelenmelerin desteklenmesi,
- Madencilikte katma değer artırılması,
- Gıda ve hayvansal ürünlerde markalaşmaya gidilmesi önümüzdeki dönemde belirleyici olacaktır.

Sivas İli Ülkeler Bazında İhracat Listesi

ÜLKE	1 - 31 ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
ABD	942,97	546,40	-%42,1	10.102,47	8.502,26	-%15,8
ALMANYA	506,58	543,67	%7,3	5.948,08	6.940,87	%16,7
AVUSTURYA	304,03	325,56	%7,1	5.402,11	6.485,97	%20,1
AZERBAYCAN	107,36	86,87	-%19,1	1.541,55	799,79	-%48,1
BİRLEŞİK KRALLIK	268,21	86,26	-%67,8	2.498,59	3.210,39	%28,5
BULGARİSTAN	53,05	6,33	-%88,1	382,43	1.129,54	%195,4
ÇİN	102,24	309,86	%203,1	2.029,80	3.824,28	%88,4
FAS	148,29	54,38	-%63,3	1.309,49	1.081,99	-%17,4
FİLİPİNLER	0,00	872,40		20,25	4.965,70	%24421,5
FRANSA	43,31	131,81	%204,3	857,90	1.150,51	%34,1
GÜRCİSTAN	248,48	126,37	-%49,1	3.021,68	2.703,84	-%10,5
HİNDİSTAN	446,69	959,19	%114,7	5.380,31	6.589,74	%22,5
HOLLANDA	198,77	41,76	-%79,0	2.502,07	2.109,50	-%15,7
IRAK	423,76	263,14	-%37,9	2.191,54	5.388,29	%145,9
İSPANYA	200,76	107,66	-%46,4	2.340,65	1.518,45	-%35,1
İSVEÇ	134,92	157,67	%16,9	3.779,84	2.619,89	-%30,7
KATAR	105,53	58,53	-%44,5	1.438,77	815,47	-%43,3
KAZAKİSTAN	107,93	92,38	-%14,4	1.117,84	2.042,17	%82,7
KUZEY KIBRIS TÜRK CUM.	87,99	269,11	%205,8	1.519,04	2.336,61	%53,8
MAKEDONYA	38,79	131,55	%239,1	1.755,72	938,15	-%46,6
NİJERYA	21,46	668,35	%3014,5	296,22	1.306,42	%341,0
PAKİSTAN	595,54	15,14	-%97,5	991,13	1.251,29	%26,2
RUSYA FEDERASYONU	341,10	138,30	-%59,5	2.942,37	4.980,42	%69,3
SURİYE	452,40	177,21	-%60,8	1.254,62	1.472,46	%17,4
SUUDİ ARABİSTAN	30,07	283,97	%844,3	1.743,77	1.311,97	-%24,8
UKRAYNA	47,07	0,00	-%100,0	1.023,75	315,62	-%69,2
ÜRDÜN	119,04	154,79	%30,0	347,97	1.702,64	%389,3
YUNANİSTAN	46,84	912,48	%1848,1	454,46	2.204,55	%385,1

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT ANALİZİ - SİVAS (EKİM)

1. Genel Görünüm

Ekim ayı itibarıyla Sivas'ın ülkeler bazında ihracatı yüksek oranlı artışlar ve sert düşüşlerin birlikte yaşandığı dalgalı bir yapı sergilemiştir. Toplam ihracat artışı pozitif olmakla birlikte, artış sınırlı sayıda ülkeye yoğunlaşmıştır. Bu durum, Sivas ihracatının pazar çeşitliliği açısından kırılgan olduğunu göstermektedir.

2. Güçlü ve Öne Çıkan Pazarlar

Irak

En dikkat çekici artışın yaşandığı ülkelerden biridir. Hem aylık hem kümülatif bazda yüksek büyüme oranı görülmektedir. Sivas için en istikrarlı ve hacim taşıyan pazarlardan biri olma özelliğini korumaktadır.

Rusya Federasyonu

Güçlü artış eğilimi devam etmektedir. Özellikle sanayi ve tarıma dayalı ürünlerde pazar derinliğinin arttığı görülmektedir. Orta vadede stratejik pazar konumundadır.

Çin

Artış eğilimi dikkat çekicidir. Düşük baz etkisine rağmen, Çin pazarına girişin kalıcı hale gelmeye başladığı görülmektedir. Sivas ihracatında çeşitlendirme açısından olumlu bir gelişmedir.

Bulgaristan

Yüksek oranlı artış göstermiştir. AB'ye açılan geçiş ve yakın pazar olma özelliği öne çıkmaktadır.

3. Durağan veya Sınırlı Artış Gösteren Ülkeler

Almanya

Artış oranı sınırlı olmakla birlikte istikrarlı bir pazar konumundadır. Sivas ihracatında güvenli ancak yüksek büyüme üretmeyen ülkeler arasında yer almaktadır.

Hollanda

Orta düzeyde artış göstermiştir. AB pazarı içinde istikrarlı fakat rekabetçi bir yapı söz konusudur.

4. Düşüş Gösteren ve Riskli Pazarlar

ABD

- Belirgin düşüş yaşanmıştır.
- Lojistik maliyetler ve yüksek standartlar, Sivas firmaları için erişim zorluğu oluşturmaktadır.

İspanya

- Düşüş eğilimi dikkat çekmektedir.
- Önceki aylara kıyasla pazar kaybı söz konusudur.

İsveç

- Sert düşüş göstermiştir.
- Kuzey Avrupa pazarlarında süreklilik sağlanamadığı görülmektedir.

Azerbaycan

- Gerileme yaşayan ülkeler arasındadır.
- Yakın coğrafyaya rağmen dönemsel ve düzensiz ihracat yapısı dikkat çekmektedir.

5. Yüksek Dalgalanma Gösteren Ülkeler

Filipinler - Pakistan - Ürdün

- Çok yüksek oranlı artışlar görülmektedir.
- Ancak bu artışlar tek seferlik veya proje bazlı görünmektedir.
- Süreklilik açısından temkinli değerlendirilmelidir.

6. Sivas'ın Ülke Bazlı İhracatta Türkiye Geneline Göre Konumu

- Sivas, Türkiye geneline kıyasla:
 - Yakın ve bölgesel pazarlarda (Irak, Rusya, Bulgaristan) daha başarılı,
 - Uzak ve gelişmiş pazarlarda (ABD, Kuzey Avrupa) daha kırılgan bir yapı sergilemektedir.
- İhracatın önemli bir bölümü kanuni merkezi başka illerde bulunan firmalar üzerinden gerçekleştiği için, Sivas'ın gerçek üretim kapasitesi istatistiklere tam yansımamaktadır.
- Ülke dağılımı, Sivas ihracatının yüksek hacimli değil, fırsat bazlı ilerlediğini göstermektedir.

7. Genel Sonuç ve Değerlendirme

Ekim ayı itibarıyla Sivas'ın ülkeler bazında ihracatı;

- Az sayıda pazara yoğunlaşan,
- Yüksek oranlı fakat istikrarsız artışlar içeren,
- Bölgesel pazarlarda güçlü,
- Uzak ve katma değerli pazarlarda zayıf bir yapı sergilemektedir.

Bu tablo, Sivas için;

- Pazar çeşitliliğinin artırılması,
- AB ve ABD pazarlarında kalıcı firma sayısının yükseltilmesi,
- Irak ve Rusya gibi güçlü pazarlarda derinleşme stratejisi geliştirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

TR72 Bölgesi İhracat Miktarları \$

İLLER	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Kayseri	245.331,94	219.887,02	255.523,75	236.581,46	265.393,57	215.601,48
Sivas	7.836,00	7.775,18	6.872,30	7.834,45	6.566,98	7.723,87
Yozgat	933,00	806,68	1.558,95	3.431,77	1.094,15	1.132,31
İLLER	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	
Kayseri	248.341,62	236.224,03	247.199,59	265.944,70	252.130,38	
Sivas	6.974,12	8.571,98	8.384,61	9.178,70	9.136,39	
Yozgat	3.291,86	1.917,98	7.534,25	13.351,46	4.951,26	

Genel Değerlendirme (Kasım Ayı - Önceki Aya Göre)

TİM verilerine göre, TR72 Bölgesi ihracat yapısı Kasım ayında da **Kayseri merkezli** görünümünü korumuştur. Bölge ihracatının çok büyük bölümü Kayseri kaynaklı gerçekleşirken, Sivas ve Yozgat daha sınırlı hacimlerle katkı sunmaya devam etmiştir.

Kayseri

Kayseri, Kasım ayında yaklaşık 252,1 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ekim ayında kaydedilen 265,9 milyon dolarlık seviyeye kıyasla ihracatta sınırlı bir gerileme yaşanmasına rağmen Kayseri, TR72 Bölgesi'nin açık ara ihracat merkezi olma konumunu güçlü biçimde sürdürmektedir.

Kayseri'nin sanayi altyapısı, yerleşik ihracatçı firmaları ve pazar çeşitliliği sayesinde aylık dalgalanmalara rağmen yüksek hacimli ve süreklilik arz eden bir ihracat performansı ortaya koyduğu görölmektedir. Kasım ayındaki düşüş, yapısal bir zayıflamadan ziyade takvimsel ve sipariş bazlı dönemsel bir düzeltme olarak değerlendirilmektedir.

Sivas

Sivas, Kasım ayında yaklaşık 9,14 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Bu tutar, Ekim ayındaki 9,18 milyon dolarlık seviyeye oldukça yakın olup, Sivas ihracatının istikrarlı bir bantta seyrettiğini göstermektedir. Her ne kadar mutlak rakamlar bölge geneline kıyasla düşük olsa da, Sivas ihracatının yıl boyunca keskin kırılmalar göstermeden devam etmesi, il ihracatının daha çok merkez dışı gümrükler üzerinden ve firma bazlı siparişlerle yürüdüğünü ortaya koymaktadır. Mevcut yapı, Sivas'ın ihracatta istikrarlı ancak ölçek büyütmeye ihtiyaç duyan bir konumda olduğunu göstermektedir.

Yozgat

Yozgat, Kasım ayında yaklaşık 4,95 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ekim ayında görölen 13,35 milyon dolarlık yüksek seviye sonrasında Kasım ayında yaşanan bu düşüş, Yozgat ihracatının proje ve parti bazlı işlemlere daha duyarlı olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Yozgat ihracat yapısının düşük hacimli olması, aylık bazda yüksek oynaklığa yol açmakta; bu durum sürdürülebilirlik açısından kırılgan bir görünüm oluşturmaktadır. Kasım ayı verileri, Yozgat'ta ihracatın henüz istikrarlı bir tabana oturmadığını, dönemsel sıçramalarla ilerlediğini göstermektedir.

Özet ve Karşılaştırma

İl	Ocak-Kasım Toplamı (Milyon \$)	11 Aylık Ortalama (Milyon \$)	Bölge İçindeki Konumu
Kayseri	≈ 2.688,2	≈ 244,4	Bölgenin açık ara ihracat merkezi
Sivas	≈ 86,9	≈ 7,9	İstikrarlı, düşük hacimli ancak artan yapı
Yozgat	≈ 40,0	≈ 3,6	Düşük baz, yüksek oyunaklılık

Sonuç ve Değerlendirme

- Kayseri, Ocak-Kasım döneminde yaklaşık 2,69 milyar dolar ihracatla TR72 Bölgesi ihracatının ana taşıyıcısı konumunu pekiştirmiştir. Aylık ortalama 244 milyon dolar seviyesinde seyreden ihracat performansı, ilin güçlü sanayi altyapısını ve ihracat sürekliliğini teyit etmektedir.
- Sivas, 11 aylık dönemde yaklaşık 86,9 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Aylık ortalama 7,9 milyon dolar seviyesindeki ihracat hacmi, mutlak olarak sınırlı olmakla birlikte yıl genelinde istikrarlı ve artış eğilimli bir yapı sergilemektedir.
- Yozgat, Ocak-Kasım döneminde yaklaşık 40,0 milyon dolar ihracata ulaşmıştır. Aylık ortalama 3,6 milyon dolar düzeyinde kalan ihracat, bazı aylarda görülen sıçramalara rağmen düşük bazlı ve dalgalı bir görünüm ortaya koymaktadır.
- Genel görünüm itibarıyla TR72 Bölgesi ihracatı, Kayseri merkezli yoğunlaşmış yapı ile devam ederken, Sivas'ın kademeli güçlenme eğilimi, Yozgat'ın ise oynak fakat potansiyel barındıran bir ihracat profili sergilediği değerlendirilmektedir.

TURİZM

BAKANLIK BELGELİ TESİSLERİN ODA VE YATAK SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI
Kasım - 2025

	İŞLETME BELGELİ			YATIRIM BELGELİ			BASİT KONAKLAMA İŞLETME BELGELİ		
Şehir	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Sivas	25	1.016	2.050	2	55	110	42	1.179	2.358
Genel Toplam	8.069	584.232	1.228.010	593	64.115	142.650	13.386	297.383	600.655

Türkiye ve Sivas Karşılaştırması

1. İşletme Belgeli Tesisler

Kasım 2025 itibarıyla işletme belgeli tesisler, Sivas'ta konaklama altyapısının ana omurgasını oluşturmaya devam etmektedir. Oda ve yatak kapasitesinin büyük bölümü bu tesis türünde yoğunlaşmakta olup, mevcut kapasitenin aktif biçimde kullanıldığı görülmektedir. Yaz sezonunun sona ermesine rağmen işletme belgeli tesislerde belirgin bir kapasite daralması yaşanmamıştır. Bu durum, Sivas'ta konaklama talebinin yalnızca turizme değil; sağlık, eğitim, kamu hizmetleri, sanayi ve geçici iş hareketliliğine de dayandığını göstermektedir.

Değerlendirme:

İşletme belgeli tesisler, Sivas'ta yıl geneline yayılan konaklama talebini taşıyan temel unsur konumundadır. Kasım ayı verileri, ilin konaklama altyapısının mevsimsellikten sınırlı düzeyde etkilendiğini ve sürdürülebilir bir doluluk yapısına sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

2. Yatırım Belgeli Tesisler

Kasım ayı itibarıyla yatırım belgeli tesis sayısında ve bunlara bağlı oda-yatak kapasitesinde sınırlı ancak istikrarlı bir artış eğilimi görülmektedir. Bu yapı, Sivas'ta konaklama sektörüne yönelik yatırımların tamamen durmadığını; aksine temkinli ve kontrollü biçimde devam ettiğini göstermektedir. Yeni yatırımların, mevcut kapasiteye eklemlenerek orta vadede hizmet kalitesini ve ürün çeşitliliğini artırması beklenmektedir.

Değerlendirme:

Yatırım belgeli tesisler, Sivas'ın konaklama sektöründe büyüme potansiyelini koruduğunu göstermektedir. Mevcut eğilim, sektörde arz fazlası yaratmadan, talep yapısına duyarlı bir genişleme sürecinin benimsendiğine işaret etmektedir.

3. Basit Konaklama İşletme Belgeli Tesisler

Basit konaklama belgeli tesisler, Kasım 2025 itibarıyla Sivas'ta tamamlayıcı bir rol üstlenmektedir. Bu tesisler ağırlıklı olarak kısa süreli, ekonomik ve zorunlu konaklama ihtiyacına cevap vermekte; şehir içi hareketlilik, kamu görevlileri, öğrenciler, mevsimlik çalışanlar ve geçici iş ziyaretleri açısından önemli bir işlev görmektedir. Kapasite içindeki payları sınırlı olmakla birlikte, erişilebilir fiyatlı konaklama ihtiyacının karşılanmasında kritik bir unsur oluşturmaktadır.

Değerlendirme:

Basit konaklama tesisleri, Sivas'ta konaklama ekosisteminin dengeli işlemesine katkı sağlamakta; özellikle düşük ve orta bütçeli talep segmentlerini destekleyici bir yapı sunmaktadır.

Genel Değerlendirme

- Kasım 2025 verileri, Sivas'ın konaklama altyapısının istikrarlı ve dengeli bir yapı sergilediğini göstermektedir.
- İşletme belgeli tesisler mevcut talebi taşıırken, yatırım belgeli tesisler geleceğe yönelik kapasite ve kalite artışının sinyalini vermektedir.
- Basit konaklama tesisleri ise daha esnek ve tamamlayıcı bir yapı sunarak, farklı gelir gruplarına hitap eden çok katmanlı bir konaklama piyasasının oluştuğunu göstermektedir.
- Yaz sezonu sonrası dönemde kapasitede sert bir düşüş yaşanmaması, Sivas'ta konaklama talebinin turizmle sınırlı kalmadığını; sağlık, eğitim, sanayi ve kamu kaynaklı hareketliliğin şehir ekonomisinde belirleyici olduğunu teyit etmektedir.

TÜRKİYE'YE GİRİŞ-ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)						TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)					
			OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	711	1 588	15	741	-	377	1 238	888	-	388	383	-
Türkiye			1 731 299	1 617 849	1 401 152	1 844 715	1 824 326	2 113 861	1 889 091	1 481 518	1 522 516	1 678 882	1 842 574	1 944 924

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)						TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)				
			Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	TOPLAM	Temmuz	Eylül	Ekim	Kasım	TOPLAM
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	-	7	10	-	481	3 449	-	5	482	548	3.396
Türkiye			2 506 086	2 362 732	1 949 410	1 805 669	1 942 930	21 100 029	2 217 173	2 154 516	1 966 899	2 018 497	21 194 760

Sivas İli - Kasım 2025 Sınır Kapıları Hareketliliği Değerlendirmesi

◆ Kasım Ayı Genel Görünüm (Sivas)

Kasım 2025 itibarıyla Sivas ili kaynaklı vatandaş ziyaretçi hareketliliğinde, sonbahar dönemine özgü dengeleyici ve yatay bir seyir öne çıkmaktadır. Yaz aylarında gözlenen yüksek hacimli giriş-çıkış trafiğinin ardından Ekim ayında başlayan normalleşme eğilimi, Kasım ayında da devam etmiş; sınır kapıları hareketliliği mevsimsel ortalamalara yakın bir düzeyde gerçekleşmiştir.

Bu görünüm, Sivas'tan kaynaklı yurt dışı hareketliliğin turizm odaklı geçici yoğunluktan çıkarak, eğitim, çalışma, yerleşim ve düzenli seyahat temelli bir yapıya evirildiğini göstermektedir.

◆ Türkiye'ye Girişler (Sivas Kaynaklı)

Kasım ayında Sivas ili kaynaklı Türkiye'ye giriş yapan vatandaş ziyaretçi sayısı:

- Yaz dönemine kıyasla daha düşük seviyelerde seyretmiştir.
- Ancak yılın ilk yarısına göre görece istikrarlı bir düzey korunmuştur.
- Bu durum, yaz aylarında yurt dışında bulunan Sivaslıların büyük ölçüde dönüşlerini tamamladığını,
- Kasım ayında gerçekleşen girişlerin daha çok eğitim, iş, aile ve kalıcı dönüş amaçlı olduğunu göstermektedir.

Kasım verileri, Sivas açısından giriş hareketliliğinin tamamen sönümlenmediğini; aksine daha düzenli ve süreklilik arz eden bir profile oturduğunu ortaya koymaktadır.

◆ Türkiye’den Çıkışlar

Kasım ayında Sivas’tan yurt dışına çıkış yapan vatandaş ziyaretçi sayısında:

- Ekim ayına kıyasla sınırlı bir gerileme görülmektedir.
- Buna karşın çıkış trafiğinin tamamen zayıflamadığı, çalışma, eğitim ve uzun süreli ikamet temelli hareketliliğin sürdüğü anlaşılmaktadır.

Bu yapı, Sivas’ın özellikle Avrupa ülkeleri başta olmak üzere yurt dışı ile olan sosyal ve ekonomik bağlarının kalıcılığını teyit etmektedir.

◆ Giriş-Çıkış Dengesi

Kasım ayında Sivas ili için giriş ve çıkış rakamlarının birbirine yakın bir bantta seyretmesi dikkat çekmektedir. Bu durum:

- Mevsimsel dalgalanmaların büyük ölçüde zayıfladığını,
- Sivas kaynaklı sınır kapıları hareketliliğinin denge fazına girdiğini,
- Yaz aylarında yoğun olan geçici seyahatlerin yerini kalıcı, düzenli ve planlı hareketliliğe bıraktığını göstermektedir.

Bu denge, ilin yurt dışı bağlantılarının artık dönemsel turizm etkisinden çok, sosyo-ekonomik ilişkilere dayalı bir karakter kazandığını ortaya koymaktadır.

◆ Genel Sonuç

Kasım 2025 itibarıyla Sivas ili açısından sınır kapıları hareketliliği:

- Normalleşme ve istikrar ayı niteliği kazanmıştır.
- Yaz sezonuna özgü yoğunluk tamamen geride kalmış,
- Buna karşın Sivas’ın yurt dışı ile olan çalışma, eğitim, ikamet ve sosyal bağlara dayalı hareketliliği korunmuştur.

Mevcut tablo, yılın son çeyreğine girilirken Sivas kaynaklı giriş-çıkış trafiğinin kontrollü, öngörülebilir ve dengeli bir yapı izlediğini; ilin uluslararası insan hareketliliğinde istikrarlı bir kent profili sergilediğini göstermektedir.

İŞLETME VE BASİT BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİNDE TESİSLERE GELİŞ, GECELEME, ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ VE DOLULUK ORANLARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI (2025 Kasım)

İLLER	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME			ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI (%)		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
Sivas	1 037	27 881	28 918	2 734	44 627	47 361	2,64	1,60	1,64	2,13	34,81	36,94
TOPLAM	6 637 926	4 449 556	11 087 482	21 218 030	8 340 983	29 559 013	3,20	1,87	2,67	40,61	15,97	56,58

1. TESİSE GELİŞ SAYISI

Ekim ayında Sivas'ta tesise geliş sayıları, yaz aylarına kıyasla mevsimsel olarak sınırlı bir gerileme göstermekle birlikte, yılın ilk yarısına göre istikrarlı bir seviyede seyretmiştir. Kültür, inanç ve iş amaçlı seyahatlerin etkisiyle, talep tamamen kaybolmamış; özellikle hafta içi kısa süreli konaklamalar öne çıkmıştır. Bu durum, Sivas'ın turizm talebinin yalnızca yaz sezonuna bağımlı olmadığını göstermektedir.

2. GECELEME SAYISI

Geceme sayılarında, tesise gelişlerle paralel şekilde ılımlı bir seyir gözlenmiştir. Ortalama kalış sürelerinin kısa olması nedeniyle geceme artışı sınırlı kalmıştır. Ekim ayında gerçekleşen gecemeler, Sivas'ın geçiş ve kısa süreli konaklama destinasyonu kimliğini sürdürdüğünü ortaya koymaktadır.

3. ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ

Ortalama kalış süresi Ekim ayında Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir. Konaklamaların büyük bölümü 1-2 gece ile sınırlı kalmıştır. Bu tablo, Sivas'ta turizm talebinin ağırlıklı olarak iş, ziyaret ve transit amaçlı olduğunu; tatil odaklı uzun konaklamaların ise sınırlı kaldığını göstermektedir.

4. DOLULUK ORANI

Doluluk oranları Ekim ayında yaz aylarına göre düşüş eğiliminde olmakla birlikte, yılın ilk çeyreğine kıyasla daha dengeli bir görünüm sergilemiştir.

Mevsim etkisine rağmen doluluk oranlarının tamamen düşmemesi, Sivas'ta yıl geneline yayılan bir taban talep bulunduğu işaret etmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Güçlü Yanlar

- Konaklama talebi yılın tamamına yayılmış durumdadır; Ekim ayında da tamamen kopmamıştır.
- İş, kamu ve ziyaret amaçlı seyahatler sayesinde istikrarlı bir asgari doluluk korunmaktadır.
- Sivas, kısa süreli konaklamalarda bölgesel bir merkez olma niteliğini sürdürmektedir.

Gelişim Gerektiren Alanlar

- Ortalama kalış süresinin düşüklüğü, turizm gelirlerinin sınırlı kalmasına neden olmaktadır.
- Kültür ve destinasyon bazlı ürünlerin yetersizliği, uzun süreli konaklamayı teşvik edememektedir.
- Mevsim dışı dönemlerde doluluk oranlarını artıracak tematik ve etkinlik bazlı turizm stratejilerine ihtiyaç vardır.

Sivas'ın Türkiye İçindeki Konumu

Ekim 2025 itibarıyla Sivas, Türkiye genelinde orta ve düşük ölçekli illerle benzer bir konaklama performansı sergilemektedir. Büyük turizm merkezleriyle kıyaslandığında payı sınırlı olmakla birlikte,

- yıl geneline yayılan talep yapısı,
- ani düřüřler yařamaması

Sivas'ı istikrarlı fakat büyüme potansiyeli yüksek iller arasında konumlandırmaktadır.

UÇUŞ VERİLERİ

UÇUŞLAR

Havalimanları	2024 Kasım Sonu			Kasım Sonu (Kesin Olmayan)			2025/2024 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
TÜM UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	2.879	51	2.930	3.327	60	3.387	16	18	16
TÜRKİYE GENELİ	766.425	752.533	1.518.958	834.934	803.738	1.638.672	8,9	6,8	7,9
YOLCU TRAFİĞİ (Gelen-Giden)									
Sivas Nuri Demirağ	351.807	4.624	356.431	431.175	6.342	437.517	23	37	23
TÜRKİYE GENELİ	80.831.579	117.608.007	198.439.586	85.495.784	125.615.590	211.111.374	5,8	6,8	6,4
TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	2.265	33	2.298	2.565	36	2.601	13	9	13
TÜRKİYE GENELİ	487.973	714.768	1.202.741	517.972	765.627	1.283.599	6,1	7,1	6,7
YÜK TRAFİĞİ (Bagaj+Kargo+Posta) (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	2.918	98	3.016	3.408	149	3.557	17	52	18
TÜRKİYE GENELİ	771.186	3.623.663	4.394.849	792.599	3.533.035	4.325.634	2,8	-2,5	-1,6
KARGO TRAFİĞİ (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	42	0	42	18	6	24	-56	0	-43
TÜRKİYE GENELİ	96.183	1.714.059	1.810.242	91.785	1.608.625	1.700.410	-4,6	-6,2	-6,1

UÇUŞLAR

Sivas'ın Türkiye İçindeki Konumu

- Türkiye genelinde Ekim ayında havayolu trafiğinde genel bir yavaşlama gözlenirken,
- Sivas bu dönemi ortalamanın üzerinde bir dirençle karşılamıştır.

Sivas;

- Büyük metropol havalimanlarıyla kıyaslandığında düşük hacimli,
- Ancak Anadolu ölçeğinde istikrarlı, talebi tamamen kaybetmeyen ve uçuş sürekliliğini koruyan iller arasında yer almaktadır.

Genel Değerlendirme - Ekim 2025

Güçlü Yanlar

- İç hat uçuş ve yolcu talebinin sürekliliği
- Mevsimsel daralmaya rağmen trafik kaybının sınırlı kalması
- Havayolu firmaları açısından operasyonel sürdürülebilirlik

Gelişim Gerektiren Alanlar

- Dış hat uçuşlarının yıl geneline yayılması
- Kargo ve ticari yük taşımacılığının artırılması
- Sivas'ın lojistik potansiyelinin havayolu taşımacılığına entegre edilmesi

Sonuç

Ekim ayı itibarıyla Sivas Nuri Demirağ Havalimanı, yaz sezonu sonrası dönemde istikrarını koruyan, yolcu talebini tamamen kaybetmeyen ve Türkiye genelindeki daralmaya rağmen görece güçlü bir performans sergileyen iller arasında yer almıştır.

HIZLI TREN

Sivas Hızlı Tren 2025	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Gelen Yolcu	23.262	21.570	17.611	22.358	24.876	27.678	32.527	36.274	29.508	24.865	26.502	22.884
Giden Yolcu	26.355	21.722	16.610	24.158	23.490	28.320	32.811	32.995	25.996	22.930	24.794	22.139

Genel Değerlendirme

- Toplam Yolcu Sayısı (11 Ay): 567.212
- Toplam Gelen Yolcu: 287.031
- Toplam Giden Yolcu: 280.181

Ocak-Kasım döneminde Sivas Hızlı Tren hattında **yarım milyonu aşan yolcu hareketliliği** gerçekleşmiştir. Gelen ve giden yolcu sayılarının birbirine çok yakın seyretmesi, hattın yıl genelinde **dengeli ve çift yönlü yoğun bir kullanım** sunduğunu göstermektedir.

Aylık Eğilimler

- En yoğun ay (gelen yolcu): Ağustos (36.274)
- En yoğun ay (giden yolcu): Temmuz (32.811)
- En düşük ay (her iki yönde): Mart
 - ✓ Gelen: 17.611
 - ✓ Giden: 16.610

Mart ayında belirgin bir düşüş yaşanmış; bu durum mevsimsel koşullar, eğitim-öğretim takvimi ve seyahat talebindeki geçici daralma ile açıklanabilir. Nisan ayı itibarıyla başlayan toparlanma, yaz aylarında güçlü bir artış trendine dönüşmüştür.

◆ Yaz Dönemi Etkisi (Haziran-Ağustos)

- Haziran'dan itibaren hem gelen hem giden yolcu sayılarında istikrarlı ve güçlü bir artış gözlenmiştir.
- Temmuz-Ağustos dönemi, yılın zirve yaptığı dönem olmuştur.
- Özellikle Ağustos ayında gelen yolcu sayısının giden yolcunun üzerine çıkması, Sivas'ın yaz aylarında ziyaret edilen bir destinasyon niteliğinin güçlendiğini göstermektedir.

◆ Sonbahar Dönemi (Eylül - Kasım)

- Eylül ve Ekim aylarında yaz dönemine kıyasla **kademeli bir normalleşme** yaşanmıştır.
- Ancak Kasım ayı itibarıyla dahi yolcu sayıları yılın ilk aylarının üzerinde seyretmiş; hızlı tren hattının **mevsimsel bir hat olmaktan çıkıp sürekli kullanılan bir ulaşım altyapısına dönüştüğü** görülmüştür.

◆ Geliş-Gidiş Dengesi

- Yıl genelinde giden yolcu sayısı bazı aylarda gelen yolcunun üzerine çıkmış, bazı aylarda ise tam tersi gerçekleşmiştir.
- Temmuz ayında giden yolcu sayısı zirve yaparken, Ağustos ve Eylül aylarında gelen yolcu sayısı öne çıkmıştır.
- Genel tablo, Sivas'ın hem çıkış noktası hem de varış noktası olarak güçlü bir konumda olduğunu göstermektedir.

◆ Genel Sonuç

- Sivas Hızlı Tren hattı, 2025 yılının ilk 11 ayında **istikrarlı ve yüksek hacimli bir yolcu profili** sergilemiştir.
- Yaz aylarında oluşan güçlü talep, yılın geri kalanında da tabanı yukarı taşımıştır.
- Mevsimsel dalgalanmalara rağmen Kasım ayı itibarıyla ulaşılan seviye, hattın **seyahat, eğitim, ticaret ve sosyal hareketlilik açısından stratejik bir rol üstlendiğini** ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak; Sivas Hızlı Tren hattı 2025 yılı boyunca yalnızca geçici bir ulaşım alternatifi değil, hem şehir dışına çıkışlarda hem de Sivas'a yönelen yolculuklarda **kalıcı ve güçlü bir talep merkezi** hâline gelmiştir.

ODA VERİLERİ

9. Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Sanayi İstatistikleri	Kasım 2025
Kapasite Raporu	
Ekspertiz Raporu	
Yerli Malı Belgesi	
İş Makinası Tescil Belgesi	
Dış Ticaret Belgeleri	
Piyasa Araştırması	
Kurulan-kapanan şirket istatistikleri	Kasım 2025
Kurulan	
Kapanan	

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Sivas OSB	Demirağ OSB	Şarkışla OSB	Gemerek OSB	Şarkışla İhtisas OSB
1976	2000	2006	2007	

SİVAS 1. OSB

Sanayi Parseli	315 (4.328.938 m2)
Üretime Başlayan Firma Parseli Sayısı	197
Üretime Geçme Aşamasında	46
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	45
Proje Halindeki Firma Sayısı	17
Üretimi Duran	6
Boş Parsel	4

- Sivas 1. OSB ile havaalanı arasındaki mesafe **33,5** km olup Tren Garına uzaklığı **12,7** km'dir.
- Sivas 1. OSB - 4. Bölge kapsamında olup, firmalar KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Yatırım Yeri Teşviki, Vergi İndirimi ve Sigorta Primi İşveren Hissesi Destekleri gibi teşviklerden faydalanmaktadır.

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Sanayi Parseli	225 (5.729.00m m2)
Tahsisli Parsel Alanı	183
Boş Parsel	42
Tahsis Yapılan 120 Firma	
Üretime Geçen	12
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	31
Proje Halindeki Firma Sayısı	19
Yapı Ruhsatı Alan	58

Demirağ OSB ile havaalanı arasındaki mesafe 42 km olup Tren Garına uzaklığı 18,3 km'dir.

- **1996 yılında** Sivas - Merkez 2.Organize Sanayi Bölgesi'nin (DEMİRAĞ OSB) **yer seçimi** yapılarak Körtuzla mevki 2.OSB yeri olarak belirlenmiştir.
- **1997 yılında** Bakanlar Kurulu kararnamesi ile **kurulmuştur**.
- **2000 yılında** Kuruluş Protokolü, Ticaret Bakanlığının oluru ile **Tüzel Kişilik** kazanmıştır.
- **2016 yılında** 2. OSB olan ismi, **Demirağ OSB** olarak değiştirilmiştir.
- **2021 yılında**, **Cazibe Merkezleri Programı** kapsamına alınmıştır

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Cazibe Merkezleri Programı Destekleri		Destek Oran ve Süreleri	Destek Kapsam Koşulları
KDV İstisnası		✓	İmalat Sanayi Yatırımları İçin
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı %	50 (OSB'de 55)	Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesinde Gerçekleştirilmesi
Yatırım Yeri Tahsis		✓	
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi	7 puan	Asgari 2 milyon TL Sabit Yatırım Tutarı
	Döviz/Döviz Endeksli Kredi	2 puan	
	Azami Tutar	1.8 Milyon TL	Çağrı Merkezi Yatırımları için Asgari 200 Kişilik İstihdam Veri Merkezi Yatırımları için Asgari 5000 m2 Beyaz Alan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl	
Enerji Desteği		%30, azami 3 yıl, yatırım tutarının % 25'i, 10 milyon TL	

ŞARKIŞLA OSB

Sanayi Parseli	47 Adet Sanayi Parseli (334.400 m2)
Firma Sayısı	17
Üretime Başlayan Firma Sayısı	4

GEMEREK OSB

Alan	64 Adet Sanayi Parseli
Firma Sayısı	25
Üretime Başlayan Firma Sayısı	3